

Preses relīze

Luksemburgā, 2019. gada 29. janvārī

ESIF efektivitāte ir labāk jāpamato, norāda ES revidenti

Eiropas Stratēģisko investīciju fonds (ESIF) ir efektīvi piesaistījis finansējumu ieguldījumiem Eiropas Savienībā, bet mobilizēto ieguldījumu summas var būt novērtētas par augstu, liecina jaunais Eiropas Revīzijas palātas ziņojums. Revidenti arī konstatēja, ka daļa ESIF atbalsta tikai aizstāja citu ES un Eiropas Investīciju bankas finansējumu. Daļa naudas tika izmantota projektiem, kuros bija iespējams izmantot citus publiskā vai privātā finansējuma avotus, lai gan ar atšķirīgiem nosacījumiem, un lielākā daļa ieguldījumu tika veikti dažās lielākajās ES-15 dalībvalstīs, kurās ir labi izveidotas valsts attīstību veicinošās bankas.

ESIF ir Eiropas Komisijas un Eiropas Investīciju bankas (EIB) kopīga iniciatīva. Tā veido pamatu ES Investīciju plānam, kas pazīstams arī kā "Junkera plāns", kura sākotnējais mērķis bija piesaistīt 315 miljardus EUR publiskā un privātā sektora finansējuma stratēģiskiem ieguldījumiem.

Revidenti secināja, ka ESIF efektīvi piesaistīja finansējumu, lai atbalstītu papildu ieguldījumus Eiropas Savienībā, no tā darbības sākuma 2015. gadā līdz 2018. gada jūlijam. Revidenti konstatēja, ka līdz 2018. gada jūlija vidum EIB bija apstiprinājusi finansējumu 65,5 miljardu EUR apmērā, pārsniedzot piesaistāmā finansējuma indikatīvo apmēru, kas bija 61 miljards EUR. Salīdzinājumā ar 2014. gadu ESIF atbalsts deva iespēju EIB četras reizes palielināt tās augstāka riska finansējuma operāciju apjomu.

Tomēr dažus ESIF projektus varēja finansēt no privātiem vai citiem publiskā sektora avotiem vai EIB tos varēja finansēt pati, gan ar atšķirīgiem nosacījumiem. Projektu īstenotāji deva priekšroku ESIF finansējumam, jo tā izmaksas bija zemākas vai arī tika piedāvāts ilgāks atmaksas termiņš.

Revidenti arī apšaubā ziņoto aplēsi par papildu mobilizētajiem ieguldījumiem 335 miljardu EUR apmērā. Dažos gadījumos izmantotā metodika par augstu novērtēja to, cik lielā mērā ESIF atbalsts faktiski piesaistīja papildu ieguldījumus reālajā ekonomikā. Turklāt paziņotajās summās nav ņemts vērā fakts, ka dažas ESIF operācijas aizstāja citas EIB operācijas un ES finanšu instrumentus. Salīdzināmu visu ES finanšu instrumentu un budžeta galvojumu darbības rezultātu un uzraudzības rādītāju trūkums mazina pārredzamību un spēju izvērtēt rezultātus, uzskata revidenti.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

*“ESIF ir augsta profila vadoša ES programma. Tāpēc vēl jo vairāk ir svarīgi, lai visi apgalvojumi par tās efektivitāti būtu balstīti uz stipriem pamatiem,” norādīja par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis **Leo Brincat**.*

Finansējums, kuru ESIF daļēji aizstāja, galvenokārt attiecas uz centralizēti pārvaldītajiem ES finanšu instrumentiem, īpaši transporta un enerģētikas jomās, ziņo revidenti. Viņi arī uzskata, ka Komisijai un EIB ir jāizvairās no pārklāšanās starp ESIF un Eiropas strukturālajiem un investīciju (ESI) fondiem, ko pārvalda dalībvalstis.

ESIF portfelis 2017. gada beigās atbilda robežvērtībām, kas bija noteiktas ieguldījumiem konkrētās politikas jomās. Tomēr ģeogrāfiskā koncentrācija nebija pietiekami līdzsvarota, un lielākā daļa ieguldījumu nonāca dažās lielākajās ES-15 dalībvalstīs, kurās ir labi izveidotas valsts attīstību veicinošās bankas.

Revidenti ir sagatavojuši vairākus ieteikumus uzlabojumiem, lai:

- veicinātu no ESIF finansētu augstāka riska EIB produktu pamatotu izmantošanu;
- veicinātu papildināmību starp ES finanšu instrumentiem un ES budžeta galvojumu;
- uzlabotu novērtējumu par to, vai iespējamus ESIF projektus varēja finansēt no citiem avotiem;
- labāk aplēstu mobilizētos ieguldījumus;
- uzlabotu ESIF atbalstīto ieguldījumu ģeogrāfisko izplatību.

Piezīme izdevējiem

ESIF izveidoja 2015. gadā, īstenojot Investīciju plānu Eiropai, un tas bija paredzēts, lai mazinātu ieguldījumu nepietiekamību, kas radās pēc finanšu un ekonomikas krīzes, kura sākās 2008. gadā. ESIF tika iekļauts EIB struktūrā, un to pārvalda Valde, kurā ir Komisijas un EIB pārstāvji. ESIF sākotnēji izveidoja, lai izlietotu ES budžeta galvojumu 16 miljardu EUR apmērā un EIB pašu resursus 5 miljardu EUR apmērā nolūkā ļaut EIB grupai sniegt aptuveni 61 miljardu EUR finansējuma. Mērķis bija līdz 2018. gada jūlijam piesaistīt papildu 315 miljardus EUR stratēģisko ieguldījumu infrastruktūrā un MVU, aptverot lielāko daļu ES politikas jomu un visas dalībvalstis.

ES revidenti 2016. gada novembrī publicēja atzinumu par ESIF. Tā paša gada jūlijā viņi arī publicēja īpašo ziņojumu par ES finanšu instrumentiem.

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Lielākā daļa no mūsu sagatavotajiem un ziņojumos iekļautajiem ieteikumiem tiek īstenota. Augstais ieteikumu īstenošanas līmenis liecina, ka mūsu darbs dod labumu ES iedzīvotājiem.

Īpašais ziņojums Nr. 3/2019 “Eiropas Stratēģisko investīciju fonds: jārikojas, lai ESIF darbotos pilnīgi sekmīgi” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.